

Nieuws uit Gambia

Verslag reis van 22/11 tot 1/12/2023

Maurice Aerts en Paco Meersseman

1. Met Yaps naar de **markt in Serekunda** voor de aankoop van olie, uien en maggi-blokjes in het kraampje van Yaps dochter. Hij krijgt ook instructies om 5 zakken rijst van 50kg te kopen en deze etenswaren worden aan 4 families te bezorgen waarvoor wij geld meekregen. Prijzen zijn weerom behoorlijk gestegen.

Omschrijving	2023 Prijs	2022 Prijs
Olie 5L	850GMD – 12€	800GMD – 11,5€
Uien 25kg	1200GMD – 17€	700GMD – 10€
Maggi blokjes, per pak	150GMD – 2€	130GMD – 1,8€
Rijst 50kg	1800GMD – 26€	1500GMD – 21€

2. Met Omar uitgebreid bezoek aan de **4ha privéfarm van Mr. Cole**, manager van SWEGAM.

Wij waren zeer onder de indruk van Mr. Cole's technische aanpak, diversiteit van gewassen en visie over hoe de groenteteelt en landbouw in Gambia zou moeten zijn. Het is duidelijk dat zijn interesses verschuiven van techniek bij SWEGAM naar landbouw; hij is ook verbolgen dat de laatste jaren vooral de Indiers erg veel landbouwgrond opkopen in Gambia, stukken van honderden ha ! De regering en zijn landgenoten zouden veel meer moeten inzetten op landbouw. Er werden de laatste jaren duizenden appelsienbomen gepland zonder verdere schikkingen voor de verwerking van die vruchten. De Senegalezen zullen die voor weinig geld opkopen en de Gambianen kopen ze terug verwerkt in fruitsap voor veel geld !

3. Bezoek aan de **Sibanor tuin** waar Malick ons vervoegde. Op een

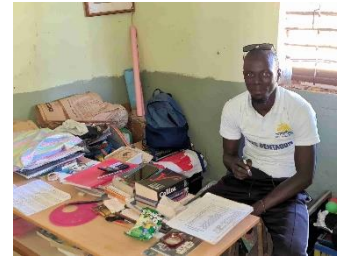

zeer klein hoekje na is de tuin nog in de verwilderde regenseizoen staat. Volgens Malick gingen ze nu net beginnen met de opkuis !?! Moeilijk te geloven daar verleden jaar in november de tuin al volledig opgekuist en in volle activiteit was. Malick heeft dus nog niets ondernomen wat we hem duidelijk hebben verweten. De waterinstallatie werkt goed. Tussen de begroeiing hebben we enkele appelsienbomen ontdekt gepland in 2021. De bouw van een WC & Store Room is niet verder geraakt dan een beerput en een muurtje voor afzondering. Het geheel was onbereikbaar vanwege de wildgroei. De poort is aan opfrissing toe. Malick stelt een nieuwe poort voor aan 17000 GMD - +/- 243 €, gemaakt bij een lokale lasser. Veel te duur en onnodig, de bestaande poort zal hersteld moeten worden.

4. **Prive tuinproject** bezocht in Jambanjelly. De eigenaar wil een 1ha groot stuk grond omvormen tot een groententuin met ook citrusfruitbomen. Het volledig vrijmaken van het grondstuk zal door de eigenaar gebeuren. De Belgische privésponsoring zal via PFG lopen en OMPAC, ons waterteam, zal het geheel uitvoeren in het eerste kwartaal van 2024.

5. **Woolos kleuterschool in Gunjur** waar Jerry, de headmaster, ons mededeelt dat er 50 kleuters zijn (24 jongens en 26 meisjes), wat een lichte stijging is t.o.v. verleden schooljaar. De ouders betalen 200 GMD per term (dus 600 GMD voor het schooljaar) en 20 GMD voor 4 maal per week lunch. De december bijdrage voor lonen en lunch werd betaald. Twee bananendozen met kledjes & shorts werden achtergelaten. De waterinstallatie werkt goed. Het dak van het schoolgebouw (+/- 150m²) dient vernieuwd te worden, lekken tijdens het regenseizoen. Een offerte wordt aangevraagd voor uitvoering tijdens het komende nieuwjaar verlof (15/12/23 tot 8/1/24).

6. **Health Center Gunjur** voor problemen met de waterinstallatie. De recent opgestuurde wasmachine is aangesloten en werkt zolang de watermaatschappij NAWEC voldoende druk levert. Jaiteh Seedy werkt er niet meer, werd vervangen door Fatou L. Ceesay als verantwoordelijke. Samen met de lokale klusjesman Moussa heeft Omar de boring (+/- 25m diep) geopend om vast te stellen dat er geen dompelpomp inhangt. Er zijn ook geen zonnepanelen. De twee oude watertanks op de 8m hoge toren worden dus niet meer gevuld. Deze zou ook verbouwd kunnen worden. De afstand tussen boring en watertoren bedraagt +/-60m. Omar zal een offerte uitwerken voor de levering en installatie van een SQ Flex 2.5 pomp, 4 zonnepanelen en 2 nieuwe watertanks van 3000L elk.

7. **NIEUW PROJECT** : de **kleuter- en lagere school in het dorp Mamuda**, reeds verleden jaar bezocht, heeft nog steeds geen water! Elke dag wordt er met emmers water gehaald bij de burens. De ochtendshift telt 90 kleuters en 's middags komen er 69 kinderen tot 10j (Grade 4). Er zijn 3 kleuterleidsters en vier leraars werkzaam, waarvan twee gediplomeerde. De oppervlakte achteraan, ook speelplaats, is niet groot genoeg voor een boring met watertoren. Er wordt nu een project uitgewerkt om een stuk grond aan te schaffen van 20 x 35m, welke grenst aan de school. Die aankoop zal op naam van de school komen en PFG zal voor de financiering (500000 GMD = +/- 7200 €) van die uitbreiding zorgen. In 2024 zullen we er dan een waterinstallatie op bouwen met aansluiting van de toiletten en de klassen. Er zal ook een tapkraan voorzien worden voor de omwonenden.

8. De **kleuterschool in Farato** waar PFG enkele jaren geleden een waterput boorde en sinds dit jaar bijdraagt aan de lonen. Er werden lekken vastgesteld aan de tank op de toren en aan het tapkraantje in de tuin. Dient dringend aangepakt te worden om de continue werking van de pomp te vermijden. Ook de 4 zonnepanelen zijn erg vuil wat hun opbrengst sterk vermindert. Omar maakt een offerte voor een nieuwe tank en een volledig nazicht van de installatie. De PFG loonbijdrage voor december (5000 GMD +/- 71€) werd betaald en twee bananendozen met kinderkledij werden afgegeven. De school heeft nu elektriciteit dank zij een zonnepanelen-installatie geschonken door de Duitse sponsor Mr. Buba. In de toekomst plant men de bouw van een computerklas. Omar raadt de bouw van nieuwe WC's achteraan in de tuin af. Beter de bestaande WC's vooraan volledig renoveren wat ook wel aanvaard zal worden door de Onderwijs Inspectiedienst.

9. **Jambur school**, de put is geboord (35m) en de buizen geïnstalleerd. In de komende maanden wordt de toren geplaatst en het geheel afgewerkt. De twee nieuwe schoolgebouwen en toiletten gebouwd door MRC Holland zijn helemaal klaar. De drie bestaande gebouwen zijn nog niet gerenoveerd. De waterinstallatie door ons gesponsord beperkt zich tot één tapkraantje bij de watertoren. De leidingen naar de diverse toiletten zullen door de MRC contractor moeten aangelegd worden.

10. Diverse

De werken aan de weg tussen de Airport Junction en Koloji (al tot voorbij Senegambia) zijn opgeschoten doch ver van af. Stukken van de nieuwe 3-vaksbaan in beide richtingen zijn al berijdbaar. Een tweetal fly-overs en drie ronde punten zijn in afwerking. Dagelijks is er gigantische verkeerschaos en heel veel stof.

Recent besliste de overheid dat alle bouwwerken, stalletjes, kraampjes, enz... die half op de hoofd- en zijwegen staan wegmoeten. Vrijwillig en indien niet gebeurt het manu militari met afbraakploegen, politie en gewapende militairen wegens de felle protesten en soms rellen. Deze acties waren straat per straat volop aan de gang, indrukwekkend en triest tegelijk.

11. Algemeen

De waarde van de Dalasi is weerom gedaald; actueel 1 € = 70 Dalasi

Het leven van de Gambianen, zeker 50% leeft onder armoedegrens, wordt moeilijker door het voortdurend stijgen van de voedselprijzen. De gezondheidszorg is quasi onbestaand, zij die het kunnen gaan naar Dakar voor verzorging.

De vooral mannelijke jeugd in de dorpen trekt naar de stad, waar de werkloosheid stijgt, of poogt om in Europa te geraken. Het onderwijs is erg slecht gesteld door gebrek aan goed leerkrachten.

Edegem, 6 december 2023

Paco Meersseman